

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

1. Quid sit vera conuersio seu poenitentia secu[n]dum scripturam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

bi beneficio gratias agimus Deo, & sicut illo natura-
li cibo seruatur vita, ita per hoc Sacramentum Alta-
ris fides nostra, quod credimus tanta pro nobis pa-
sum esse Christum, retinetur: nam sine tali fide ani-
ma nostra non viuit vita gratiae. Sic ad Ephes. 5. iubet
Apostol. in omnibus gratiarum fieri actiones Deo pa-
trin nomine Domini nostri Iesu Christi: & ideo in
primitiva Ecclesia populus frequenter communica-
bat, vt illam fidem de Christi morte vehementius si-
bi inculcarent, idq; singulis diebus ac festiuitatibus:
Quod si vero Missa Catholica, quod instanter labo-
rant haeretici, planè abrogaretur, tunc fides passio-
nis Christi, laudes diuine, communes orationes & pe-
titiones, gratiarum actiones, suffragia, & in summa
tora deuotio Christianorum extingueretur, quod
absit.

CAPVT XIII.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit vera conuersio seu pœnitentia secun-
dum scripturam.*
2. *Quidnam homini peccata sua remittat, an
nostra cōtritio, confessio satisfactio, vel fides.*
3. *Qui sunt veri fructus pœnitentiae.*

Onuersio hominis siue pœnitentia est, aliter in animo sentire quā quis antea senserit in peccato viuēs: & ea repudia-
re ac im̄pbare, quę antea placuerāt, ac pigere de in honestate ac malignitate cō-
missorum peccatorū, sicut Dauid orauit Deū, vt auer-
teret se à fœditate peccatorū suorum, cum inquit: A-
uerte faciē tuā à peccatis meis &c. qā putruerūt ossa
mea, & corruptę sunt cicatrices meę à facie peccato-
rū meorū, Psa. 50. & 37. Sic Petr. postquā abnegauerat
DD 2 Domi-

Domínū suū Christū, tamen in se reuersus, fleuit amarē, Mat. 26. Sic Magdalena pœnitēs & gemens deturpitudine peccatorum, prouolut se ad pedes Christi, & lachrymis suis eos lauit, & iterum Dauid, defensum commissum adulterium, inquit: Lachrymis me stratum meum rigabo, peccatum meum contra me est semper, quasi diceret, Ex corde doleo & improbo quod primū placuit: & hęc dicitur conuersio seu pœnitentia hominis. Et quoniam maior est Christi gratia & bonitas, quam peccatum & iniquitas nostra Rom. 6. ideo certissima est hęc sententia, omnia peccata remitti pœnitentib. & credentibus, ita quod nullū peccatum sit irremissibile, nisi quod gratia Christi morte contēnit, ut est peccatum in Spiritum. Mat. 12. qualia sunt perpetua impœnitentia, obdulatio cordis, desperatio, abnegatio vel impugnatio agnitus veritatis & Euangelij &c. hęc dicuntur peccata ad mortē, & qui in illis moriūtur, non est propter eis orandum, vt ait scriptura: Est peccatum ad mortē, non dico ut quis oret pro eo &c pugnant enim hęc cū gratia & promissione Dei: cetera autē peccata, cū ad gratiā & promissionem Dei per conuersiōnē confugiunt, remittuntur: illis autē qui nunquā pœnitent, peccatum est irremissibile &c. Sētentia illa Apostoli ad Heb. 6. Impossibile est quod qui semel illuminati sunt & intelligenda est de illis, qui non amplius auscultant Euangeliō, sed abnegant & contradicunt, nec renunt vota Baptismi, pœnitentię, & aliorum Sacramentorum: porro tententia ad Heb 10. Voluntariè peccantibus &c intelligitur postquam Christi beneficium consumuti sunt, sed id non retinet, necessariō sequitur aliterum, vt dent pœnas in iudicio: non autē negant protest per has authoritates, quod lapsi nō possint redire ad beneficium Christi. Errat igitur Nouatiani, qui post baptismū negant lapsis pœnitentiā, & post peccatum iterū posse consequi veniam peccatorū, sic ut patet

Psalm. 6.

Psal. 50.

1. Ioan. 5.

et in Davide 2. Reg. 12. & 24. & Mat. 18. Si peccauerit
in te frater tuus, &c. Et tamen quia peccatum in natu-
ra hæret, Psalm. 50. Ecce in iniquitatibus conceptus
sum, Eph. 2. Eramus natura filii iræ: ideo errant Ca-
thari, qui somniant se absq; peccato esse, & propria
justitia iustos. 1. Joan. 1. Si dixerimus quia peccatum
non habemus &c.

2.

Secundò, veteres tres partes pœnitentiæ fecerunt,
contritionē, confessionem & satisfactionē: & illas re-
sponde oportet intelligi. Nam contritionem appellârunt
verum dolorem ac terrorem conscientiæ, quo homo
sentit Deum irasci peccato suo, & dolet se peccâsse.
Vnde Psal. 50. Cor contritum & humiliatum Deus
non despiciet: Confessionē dixerunt enumerationē
peccatorū, quæ quis cognoscebat, & quæ enormia e-
rant Omnia autē & occulta recensere impossibile est,
iuxta Psal. 18. Delicta quis intelligit? ab occultis me-
is munda me Deus. & illa confessio fuit retenta in Ec-
clesia, licet non fuerit sic expressa à Christo: primò,
propter absolutionem & consolationē turbatæ con-
scientiæ: deinde, propter disciplinam & timorem: po-
stremò, quod inconueniens erat prorsus, inexplora-
tis accedere ad communionē: huiusmodi vero con-
fessio fit hodie occultè in aurem presbyteri: olim rei
cimimum, publicè excommunicabantur, nec reci-
piebantur nisi primum confessi, hoc est, nisi priùs te-
stificeretur apud confessionariū, se emendaturos peruer-
sus mores, & peterent absolutionem: addebatur sa-
tisfactio, id est, publica quædam solutio seu casti-
gatio, vel capropter, vt alij admoniti cauerent, ne si-
mili modo laberentur, vel vt exploraretur eorum ani-
mus qui redibant per pœnitentiam, an serio resipuis-
sent. Satisfactionem dixerunt veteres, exteriorem
vel corporalem quandam operationem vel afflicti-
onem voluntariè assumptam ad puniendum etiam pec-
catum à se commissum, & hæc potissimum consiste-
bat

D D 3.